

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1935 kl. 4 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om upphävande av kommunallagarnas bestämmelser om valkretsindelning vid val av stads-, kommunal- och kyrkofullmäktige.

Konstitutionsutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft motionerna nr 175—177 i andra kammaren av herr *Spångberg m. fl.*

I motionen II: 175 hemställes, »att riksdagen måtte besluta, att stadgandet om stads uppdelning i valkretsar, § 15 i lagen om kommunalstyrelse i stad, måtte utgå».

I motionen II: 176 hemställes, »att riksdagen måtte besluta, att stadgandet om kommuns uppdelning i valkretsar, § 34 i lagen om kommunalstyrelse på landet, måtte utgå».

I motionen II: 177 hemställes, »att riksdagen måtte besluta, att stadgandet om församlings uppdelning i valkretsar, § 31 i lagen om församlingsstyrelse, måtte utgå».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

Gällande bestämmelser om valkretsindelningen vid de primärkommunala valen infördes i samband med det proportionella valsättets införande för dessa val. Enligt dessa regler skall kommun med mera än 10,000 invånare indelas i valkretsar; vid valkretsindelningen skall iakttagas, att varje krets kommer att utse minst 10 fullmäktige (i Stockholm minst 15). Valkretsindelningen motiverades ursprungligen med att den hade till syfte att underlätta det proportionella valsättets användning.

Vid 1930 års riksdag framfördes i samband med kommunallagsrevisionen förslag om att göra bestämmelserna härom endast fakultativa. Förslagen avstyrktes av konstitutionsutskottet och avlogs av riksdagen. Utskottet anförde härvid, att det icke vore lämpligt att helt upphäva bestämmelserna om obligatorisk valkretsindelning. Dessa innebure utan tvivel en viss garanti för att olika lokala intressen inom kommunerna bleve representerade i fullmäktigeförsamlingarna. Enligt gällande regler vore valkretsarna också så stora, att genom kretsindelningen betydelsen av den proportionella metodens tillämpning icke i avsevärd mån försvagades.

I anslutning till detta yttrande hemställer utskottet,

- 1) att motionen II: 175 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda;

- 2) att motionen II: 176 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda;
- 3) att motionen II: 177 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 maj 1934.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar *Reuterskiöld, Björkman, Stendahl, Bergman, Sandegård, David Pettersson, Källman*, Carl Lindmark*, Nils Andersson, Anders Andersson*, Persson i Trången, Andersson i Igelboda*, Fast, Olsson i Mora, Vougt, Ewald Lindmark, Lundqvist, Nordström* och *Björck* i Kristianstad*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer:

- 1) av herrar *Nils Andersson* och *Nordström*.
- 2) av herr *Olsson* i Mora.
- 3) av herr *Lundqvist*, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:
»Gällande bestämmelser — — — i avsevärd mån försvagades.
Utskottet vill icke förneka, att skäl kunna anföras för en modifiering av de nu gällande bestämmelserna om obligatorisk valkretsindelning. I samband med förevarande frågas handläggning inom utskottet har sålunda från skilda håll framförts synpunkter — främst andra än de i motionerna anförda — som tala för en revidering av de nuvarande bestämmelserna. Utskottet har emellertid saknat anledning att i nu förevarande sammanhang upptaga detta spörsmål till närmare dryftande.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

- 1) att motionen II: 175 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda;
  - 2) att motionen II: 176 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda;
  - 3) att motionen II: 177 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.»
-